

BSN 2020/0311

Jenny Sundström
046-359 45 17
jenny.sundstrom@lund.se

Redovisning av arbetet med skolpliktsbevakning, höstterminen 2020

Inledning

Under höstterminen 2020 har arbetet med den centrala skolpliktsbevakningen fortsatt och processen har finjusterats. I rapporten redovisas siffror för perioden 2020-07-01 till 2020-12-31.

Höstterminens centrala skolpliktsbevakning har, som under föregående vårtermin, inneburit en hel del utmaningar i handläggningen av ärenden då covid-19 har fortsatt påverka skolgången för elever världen över. Barn- och skolförvaltningen noterar en försiktighet hos vårdnadshavare att flytta elever mellan skolor och länder under rådande omständigheter, vilket inneburit att elever som planerat skulle återkommer till Sverige inte kommit tillbaka som planerat. Även elever/familjer som planerat att flytta utomlands har senarelagt sina planer.

Ärenden under höstterminen 2020

Rapporten hanterar nya ärenden under perioden 2020-07-01 till 2020-12-31. Under denna period har 108 ärenden öppnats (samtliga siffror baserat på underlag per 10 februari 2021) och 81 av dessa (ca 75 %) öppnades under augusti och september månad. De 108 ärendena har hanterats tillsammans med ärenden med fortsatt handläggning från föregående läsår 2019/2020. När föregående läsår avslutades hade förvaltningen 69 öppna ärenden. Av dessa står 41 som fortsatt öppna och 28 har avslutats. Majoriteten av så väl de avslutade ärendena och de fortsatt öppna ärendena är ärenden som handlagts och fortfarande handläggs hos Skatteverket för utredning om misstänkt felaktig folkbokföring.

Status av ärenden, höstterminen 2020

Totalt antal nya ärenden, 2019/2020	Pågående ärenden	Avslutade ärenden	Avslutade ärenden där skolplikten faller	Avslutade ärenden med annan lösning
108	22	86	13	73

Samtliga ärenden har diarieförts med rubriken "Skolpliktsbevakning".

Generellt gäller att siffrorna från höstterminen 2020 och höstterminen 2019 inte fullt ut är jämförbara, då barn- och skolförvaltningen under 2019 just startat upp arbetet med central skolpliktsbevakning.

Totalt antal nya ärenden: Samtliga ärenden under perioden där en elevs skolplikt utreds. En elevs namn kommer upp på skolbevakningslistan när eleven är folkbokförd i Lunds kommun, men saknar registrerad skolplacering.

Under höstterminen 2020 startades 108 ärenden. Ärenden som öppnades under höstterminen 2019 kan antas varit fler då dessa inte följts upp tidigare.

Antal nya ärenden var som störst i början av höstterminen, framför allt under september. Bakgrunden till detta är att de flesta elever flyttar under de längre loven, och byter i samband med flytten också skola. Om skolplaceringen inte är klar när skolorna startar upp en ny termin, märks dessa förflyttningar i den centrala skolpliktsbevakningen.

Pågående ärenden: Ärenden där handläggare fortfarande utreder skolplikten och väntar på mer information för att gå vidare med ärendet. Av nya ärenden som öppnades under höstterminen 2020 handlägger barn- och skolförvaltningen fortfarande 22 stycken vilket motsvarar 20%. Bland dessa ärenden finns exempelvis ärenden där barn- och skolförvaltningen misstänker felaktig folkbokföring och avvaktar utredning hos Skatteverket, ärenden där förvaltningen inväntar dokumentation från skola i utlandet som kan bekräfta att skolplikten faller samt ärenden där förvaltningen avvaktar utredning från socialförvaltningen inför skolplacering av eleven.

Till följd av pandemin har det varit utmanande att etablera kontakt med skolor i utlandet som tagit emot elever från Lund. Idag har de flesta länder återupptagit sin skolgång efter vårens nedstängning på grund av covid-19. Arbetet fortsätter med att säkerställa att/om

elever befinner sig varaktigt utomlands och att skolplikten i Sverige i så fall faller.

Avslutade ärenden: Ärenden där skolplikten är utredd och handläggningen är avslutad. Av de ärenden som öppnades under höstterminen 2020 är 86 stycken avslutad vilket motsvarar 80%. Dessa ärenden beskrivs närmare inom någon av kategorierna nedan: *Avslutade ärenden där skolplikten faller* och *Avslutade ärenden med annan lösning*.

Avslutade ärenden där skolplikten faller: Ärenden där elever vistas varaktigt utomlands, dvs i nio månader och längre. Dessa ärenden svarar för 15% av det totala antalet avslutade ärenden. Bland dessa ärenden finns exempelvis ärenden där en förälder får arbete i annat land eller när en elev återvänder till sitt hemland.

För beslut om att skolplikten faller krävs underlag som styrker utlandsvistelsen och att denna är varaktig, till exempel intyg om inskrivning under viss tid från mottagande skola, ett hyres- eller köpekontrakt på bostad i annat land eller anställningsavtal för vårdnadshavare som påvisar viss tids anställning.

Lunds kommun följer upp beslut om att skolplikten faller med vårdnadshavare eller mottagande skola var sjätte månad så länge eleven är fortsatt folkbokförd i Sverige. Vid signal om förändring i elevens situation, tas kontakt omgående med vårdnadshavare för diskussion kring de nya förutsättningarna. Om eleven återvänder till Sverige, dock inte för semester eller liknande, upphävs beslutet om att skolplikten faller omgående och eleven ska ha en skolplacering.

Flera elever befann sig utomlands när landsgränserna stängdes under förra läsåret och blev "fast" i landet de befann sig. För de elever som styrker en varaktig vistelse utomlands, faller skolplikten och de följs upp var sjätte månad för information om eventuella planer på att återvända till Sverige. Om eller när eleverna och deras familjer återvänder tas en ny diskussion om elevernas skolgång och ett skolval ska göras. I de fall elever inte styrker en varaktig vistelse utomlands, handläggs ärendet som frånvaro vilket kan resulterar i kontakt med Skatteverket och Försäkringskassan med information om misstanke om felaktig folkbokföring samt orosanmälan till Socialförvaltningen.

Avslutade ärenden med annan lösning: Ärenden där skolplikten är utredd och där ärendet har avslutats mot bakgrund av något av följande.

Status avslutade ärenden med annan lösning	Antal	Procent
Eleven har skolplacerats i Lunds kommun, kommunal- eller friskola	30	41%

Eleven har skolplacerats i annan kommun, kommunal- eller friskola	16	22%
Eleven fullgör skolplikten på annat sätt	0	0%
Eleven har avslutat grundskolan och har avgångsbetyg	0	0%
Eleven har folkbokförts i annan kommun enligt Skatteverket	6	8%
Eleven har utvandrat enligt Skatteverket, inte längre folkbokförd i Sverige	19	26%
Övergång till vitesärende	2	3%
Totalt:	73	100%

De avslutade ärendena med annan lösning står för 85% av det totala antalet avslutade ärenden.

- Eleven har skolplacerats i Lunds kommun, kommunal- eller friskola

Utredningar som visar att eleven har en skolplacering står för en stor andel av det totala antalet ärenden. Skolplaceringen följs alltid upp genom en kontakt med mottagande skola för att säkerställa att informationen om skolplacering är korrekt.

När en elev går i en friskola, ska friskolan enligt rutin skriftligt meddela Lunds kommun. Denna grupp elever är som flest under terminernas första månad då skolbyten och skolstart är som vanligast. Bakgrunden till den stora mängden ärende är en viss eftersläpning i de fristående enheternas registrering till kommunen. Denna grupp skolpliktsärenden belyses extra väl med nuvarande rutin och målsättningen är att minska antalet ärenden vid varje termins start. Av årets 30 ärende där elever skolplacerats i Lunds kommun är endast 12 placeringar i friskolor. Fördelningen av dessa ärenden bland kommunens friskolor är jämn.

Ärende då eleverna fått skolplacering på kommunal skola har ökat i antal. Under höstterminen 2020 har 28 sådana ärenden handlagts. Detta är ett ökat antal i jämfört med hela förra läsåret och anledningen till detta är oklar. De ärenden som varit aktuella under höstterminen avser elever där vårdnadshavare sökt skolplacering och inväntat svar från rektor. Så snart en plats funnits tillgänglig för eleven har registreringen av placeringen gjorts och har i nästan samtliga ärenden skett inom en månad efter att ärende öppnats.

2021-03-02

Diarienummer

BSN 2020/0311

- Elevens har skolplacerats i annan kommun, kommunal- eller friskola

Ärenden där eleven placerats i en skola, kommunal eller fristående, i en annan kommun. Skolplaceringen har följts upp genom en kontakt med mottagande skola för att säkerställa att informationen om skolplacering är korrekt. Ett avtal om interkommunal ersättning har också upprättats med mottagande kommun eller friskola.

Totalt 16 elever har efter utredning skolplacerats i annan kommun (kommunal- eller friskola).

- Eleven fullgör skolplikten på annat sätt

En elev kan beviljas att fullgöra skolplikten på annat sätt om förutsättningarna för utbildningen motsvarar kraven i skollagen och eleven har en anknytning till Sverige, alltså där det finns en plan att återvända inom ett år. För att ett medgivande ska kunna ges måste synnerliga skäl föreligga.

Synnerliga skäl kan t.ex. förekomma i situationer då eleven nyss flyttat till Sverige från något av våra grannländer men har mycket starka skäl för att gå kvar i det gamla landets skola under återstoden av terminen. Även situationer då eleven under längre tid önskar vara från skolan på grund av resor, filminspelning eller dylikt kan tänkas utgöra synnerliga skäl för att under en tid få medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt om det finns mycket starka skäl i det enskilda fallet.

Inga utredningar har slutat med beslut om fullgörande av skolplikt på annat sätt under höstterminen 2020.

- Eleven har avslutat grundskolan och har avgångsbetyg

Ärenden där eleverna har gått ut årskurs nio året innan det år de fyller 16 och fått avgångsbetyg. Detta gäller elever som börjat skolan i förtid eller gått i skola utomlands och med det avslutat sina studier ett år tidigare. I och med detta upphör skolplikten och ärendet om skolpliktsbevakning avslutas.

Inga utredningar har slutat med beslut om att eleven avslutat grundskolan med avgångsbetyg under höstterminen 2020.

- Eleven har folkbokförts i annan kommun enligt Skatteverket

Ärenden där eleverna har flyttat från Lunds kommun.

När barn- och skolförvaltningen initierar en utredning om misstanke om felaktig folkbokföringsadress har Skatteverket en handläggningstid på 12-14 månader. Idag arbetar Skatteverket med att fördela inkommande ärenden i olika prioriteringsgrupper efter att har gjort en riskbedömning av informationen de fått. Ju mer

information som styrker felaktig folkbokföring så som kontakt med vårdnadshavare eller mottagande skola, ju mer prioriteras ärendet. Detta kallas "snabbspår" och här ligger Skatteverket nästan i fas med de ärenden som rapporteras in. Om inkomsten rapport saknar bekräftelse från vårdnadshavare eller annan, kan utredning av folkbokföringen ta flera år eller så kan ärendet läggas ner efter att ha bedömts "inte utredningsvärd". Skatteverket handlägger rapporter om misstanke om felaktig folkbokföring på flera ställen i Sverige och skillnader i handläggningstid förekommer. Barn- och skolförvaltningen kan se en liten förbättring av handläggningstiden sedan snabbspår infördes.

Lunds kommun har ärenden med olika mycket information som också fördelas till Skatteverkets olika kontor runt om i landet. Kommunens ärenden har alltså skiftande långa handläggningstider.

På grund av Skatteverkets långa handläggningstider släpar ändringar av flytt och ny folkbokföringsadress från en kommun till en annan efter i folkbokföringsregistret, vilket får till följd att eleven i dessa ärenden står skriven i Lunds kommun även om hen redan flyttat och går i skola i den andra kommunen. Barn- och skolförvaltningen inväntar Skatteverkets handläggning och avslutar ärendet när folkbokföringsadressen är ändrad.

6 utredningar har under höstterminen 2020 avslutats eftersom eleven folkbokförts i annan kommun.

- Eleven har utvandrat enligt Skatteverket, inte längre folkbokförd i Sverige

Ärenden där eleverna har lämnat Sverige och inte längre är folkbokförda här.

Ärenden om utvandring prövas av Skatteverket och även här har Skatteverket långa handläggningstider. Barn- och skolförvaltningen inväntar Skatteverkets handläggning och avslutar ärendet när eleven är noterad som utvandrad.

19 utredningar har under höstterminen 2020 avslutats eftersom elever utvandrat.

- Ärende som avslutats och öppnas upp som vitesärende

Ärenden där en elev är folkbokförd i Lund men saknar skolplacering och där barn- och skolförvaltningen har anledning att tro att vårdnadshavarna inte fullgör sina skyldigheter att få eleven att fullgöra sin skolgång enligt Skollagen 7 kap 20 §. I dessa situationer bör hemkommunen starta en utredning av ett möjligt vitesföreläggande av elevens vårdnadshavare, som ett påtryckningsmedel för att eleven ska fullgöra sin skolplikt.

Två ärenden har under höstterminen 2020 efter utredning slutat med att skolpliktsbevakningsärendet avslutats och att ett vitesärende istället startats. I de aktuella ärendena har barn- och skolförvaltningen sökt kontakt med vårdnadshavare men inte fått något gensvar. Av utredningen framgår att detta är ett mönster från tidigare skola och eleverna har visat sig finnas i kommunen.

Utmaningar och planering framåt

Höstterminen 2020 är starten på andra året med central skolpliktsbevakning i Lunds kommun. Under terminen har vi fortsatt utveckla processen och eftersom det är en levande process kommer detta arbete att fortsätta.

I december 2020 lades nya processbeskrivningar upp på Inloggad om hantering av skolpliktsärenden, frånvaro och central skolpliktsbevakning. Under våren har barn- och skolförvaltningen träffat rektorer och skoladministratörer för att informera om processerna och var man hittar information om dessa. Arbetet med skolpliktsärenden och frånvaro som sker på de enskilda enheterna är tätt länkat till den centrala skolpliktsbevakningen och det är vanligt att processerna går in i varandra.

Under våren 2021 har Lunds kommun startat ett nätverk för diskussion och jämförelser kring central skolpliktsbevakning med närliggande kommuner. I nätverket ingår idag Vellinge, Lomma, Malmö, Kävlinge, Landskrona, Eslöv och Burlöv. Ett första möte har genomförts och efter det kan konstateras att kommunernas arbetssätt är olika men utmaningar i processen är likartade.

Även framöver kommer skolpliktsbevakning att påverkas av covid-19. Det är oklart i vilken omfattning och effekterna av pandemin kan variera mellan olika länder. Till följd av att Lunds kommun har ett internationellt universitet, flera stora multinationella företag och närhet till den danska arbetsmarknaden, är familjers rörlighet stor och därmed också behovet påtagligt av kontakt med andra länders skolväsen.